

er jo ingen Sandsynlighed for, at det altid vil gaa saaledes, de franste Skibe seile ikke altid med deres Kanoner i Lasten. Vi have Historiens Vidnesbyrd for, hvorledes man betragter os. Man betragter os som en nyttig Allet; men vi kunne ved vore store militære Røstninger ikke opnaa Andet end at blive pressede til at tage Del i en Krig, og det er allerede nok til at vise, hvilken utrolig Fare der ligger i de militære Foranstaltninger her i Landet. Sammenhold nu hermed, at vi ere absolut ude af Stand til at forsvare os, og at vi maa opgive vor økonomiske Stilling, at vi spise hele vor Kassebeholdning op — vi have jo en lille Reservereserve, men ellers have vi jo snart ikke en Dre mere —, i en Række af Aar fortære vi til unyttige og skadelige militære Foranstaltninger Alt, hvad vi eie og have, og udelukke os gennem denne Mærække fra at gjøre et eneste økonomisk Fremstridt; vi lade vore Baner blive, hvad de ere, altsaa vedblive at være utilfredsstillende, vi maa opgive den gennemgaaende Trafik, som det er paatrængende at faae ført videre. Vi opgive at støtte Handelsstanden i Kjøbenhavn ved Anlæg af Frihavn og at bringe Landbostanden en hyderligere Hjælp ved Udviklingen af Transportmidlerne. Jeg tror saaledes, at man maa indrømme mig, at det er et overordentlig kortsynet og uheldigt Budget, her foreligger. Men det stammer ogjaa fra 1870. Dengang spillede det økonomiske Liv ikke den samme Rolle som nu, vort Forhold til Udlandet var da et ganske andet, vi kjendte ikke den Konkurrence, som siden er kommen. Tydskland var dengang en Magt, som i økonomisk Henseende slet ikke kunde sammenlignes med, hvad det senere er blevet. Konkurrencen med Hamborg, som der var al Grund til at optage allerede for et Par Aar siden, eksisterede dengang slet ikke. Hele den store Trafik over Berlin blev der slet ikke tænkt paa, selv Konkurrencen med Sverrig var der dengang ikke Tale om, idet Svenskerne kun tænkte paa at seile over Kjøbenhavn til Tydskland og vare glade ved at kunne opholde sig nogle Dage i Kjøbenhavn og tænkte kun paa at sende deres Varer over Danmark. Nu derimod ere vi fastede ind i en upændt Konkurrence med Udlandet, og dertil kommer den Stilling, vi have faaet paa det engelske Marked, som er bleven mere og mere betydningfuld, navnlig for Agerbruget, hvilket hidrører fra Treferne, thi først da var det, at Overgangen fra Korn- eller Sæddrift til Kjød- og Smørdrift gik for sig. Vi have nu kastet os ind paa det engelske Marked og hævde der en Stilling, som ganske vist

er overordentlig fordelagtig og betydningfuld, men det kræver den største Anstrenge at holde den, og samtidig ere Forholdene paa det engelske Marked atter forandrede. Thi fra først af havde vi en gunstig Stilling paa det engelske Marked med Hensyn til Smør og Kjød, men nu er der en meget haard Konkurrence med hele den oversøiske Tilførsel, saa der er al Anledning for os til at passere paa og komme hurtigt, og jo hurtigere vi kunne komme, desto mere betydningfuldt er det for vort Agerbrug. Altsaa for at jeg skal samle det ganske kort, efter Treferne var der en Slags militær Opgave, i alt Fald i Fantastien. Det var dog Noget, man kunde tænke sig, at Folk troede paa, men der var dengang ikke nogen klar Forstaaelse i vort Samfund af det Økonomiske, og det kunde der ikke være, fordi Forholdene ikke vare modne dertil. I de 20 Aar fra Slutningen af Treferne til Halvfems, eller lad mig sige i de 10 Aar fra Slutningen af Halvfjerdsjerne til Slutningen af Firserne, er der foregaaet et saa stort og gennemgribende Omflag i hele den europæiske Situation, hvori vi have nogen Part eller Interesse i at følge med, at nu maa det absolut modfatte Forhold siges at være til Stede, nu gjælder det at være Nr. 1 i den økonomiske Konkurrence, og for os gjælder det nu absolut om at være Intet eller saa Lidt som muligt i den militære Konkurrence. Men vort Budget er jo anlagt paa de gamle Fantaster fra Treferne eller Halvfjerdsjerne. Endnu gjælder det jo Militarisme, og det Økonomiske er os ganske ligegyldigt. Jeg tror endog, at en Minister har paa et af sine Møder sagt det forsædelige Ord, at hvad det først gjaldt om, var det Militære, og at derefter kunde man tænke paa de sociale Spørgsmaal, ret som om et Land kunde sætte sig rolig hen og tænke paa en Række Aar igennem, om det vil tage de sociale Spørgsmaal op. Nei, alt Saadant venter ikke paa, hvad Landet tænker, vi maa gaa med, ellers tvinger Konkurrencen os dertil, og de sociale Spørgsmaal rykkede saa ind paa os gennem Virkningen af Konkurrencen med vor sydlige Nabo, som har optaget dem, og optage vi dem ikke, saa rammes vi paa den føleligste Maade. Det er nødvendigt, at den økonomiske Politik bliver det, hvorpaa vi samle hele vor Kraft, og derefter maa vort Budget lægges. Derfor er det nødvendigt, hvis dette Budget virkelig skal blive et Budget, som er forsvaret for Landets Fremtid, at vore Bestræbelser maa gaa ud paa at nedlægge Udgifterne til de militære Foranstaltninger og at skaffe Midler tilveie til økonomiske Re-